

Vážení čitatelia,

časopis *Studia Philosophica Kantiana* 2/2025, venovaný kriticko-rekonštruktívnemu prístupu ku Kantovmu mysleniu, prináša päť zaujímavých štúdií z oblasti estetiky, metafyziky, psychoanalýzy, pedagogiky a etiky.

Luciana Martínez v článku „Originality and Taste: Kant on Shakespeare’s Genius“ sleduje vývoj Kantových názorov na umeleckú tvorbu od predkritických prameňov až po *Kritiku súdnosti*. Ukazuje, že počas konca Kantovej tichej dekády sa pre Kanta stal génus špecifickým pre umeleckú tvorbu, pričom ako príklad uvádzal Shakespeara. V *Kritike* však Kant Shakespeara vynecháva a namiesto toho zdôrazňuje technické vzdelanie a predkladaná štúdia analyzuje tieto dva obraty a ich dôsledky pre Kantovu estetiku.

Edvardas Rimkus v štúdií „How is Metaphysics Possible without Transcending Experience?“ spochybňuje Kantovu transempirickú metafyziku tým, že ju spája so súčasným výskumom anomálnych javov (napr. prípadov reinkarnácie) prostredníctvom Peirceovho pragmatizmu, Kuhnovej teórie vedeckých paradigiem a Feyerabendovho anarchistického prístupu k vede.

Thiago Ehrenfried Nogueira a Julio Alexandre Fachini v článku „The Kantian Teleology in the Freudian Concept of Death Drive“ skúmajú prepojenia medzi Freudovým smrteľným pudom (*Todestrieb*) – regresívnou silou smerujúcou k anorganickému návratu – a kantovskou teleológiou, pričom porovnávajú ich pohľady na konečnosť prírody.

Lorenna Fyama Pereira Marques v štúdií „Autonomy as the Foundation of Learning in Kant and Paulo Freire“ spája Kantove (*Prednášky o pedagogike*) a Freireho (*Pedagogika autonómie: vedomosti potrebné pre pedagogickú prax*) koncepcie autonómie ako základov kritického, samostatného myslenia smerujúceho k osvietenému občianstvu.

Komparatívna štúdia Milana Petkaniča „Etika povinnosti I. Kanta a S. Kierkegaarda“ skúma deontologickú etiku Kanta a Kierkegaarda, zdôrazňujúc spoločný princíp povinnosti ako morálneho motívu a kritiku eudaimonizmu, ako aj ich rozdielny pohľad na autonómiu a vzťah medzi povinnosťou a náklonnosťou.

Toto číslo obsahuje aj dve slovenské recenzie: recenziu Moniky Homulkovej na knihu *Kant a praktická filozofia* (eds. P. Kyslan – S. Zákutná, Prešov 2024) a recenziu Martina Pazderu na knihu *Kantian Ethics and the Attention Economy: Duty and Distraction* (T. Aylsworth – C. Castro, Palgrave Macmillan 2024).

Prajem Vám príjemné čítanie!

Sandra Zákutná